VEROTEEMA

Matkakulut selvitetään ajopäiväkirjalla

Maatalouden ajokilometrit on helpointa selvittää ajopäiväkirjalla.

Jos yksityisvarallisuuteen kuuluvaa autoa käytetään maatalouden ajoihin, auton käytöstä aiheutuvat kulut vähennetään kaavamaisena vähennyksenä. Vuonna 2012 kaavamainen vähennys on 0,45 euroa kilometriltä.

Selvitys yksityistalouteen kuuluvan auton käytöstä maataloudessa annetaan 2-lomakkeen sivulla 3, kohdassa VII. Tässä kohdassa selvitetty ajopäiväkirjaan tai muuhun luotettavaan selvitykseen perustuva vähennyksen yhteismäärä siirretään 2-lomakkeen sivulle 1 kohtaan I.6. muut vähennykset.

Viljelijä saa tehdä verotuksessa lisävähennyksen, jos auton todellisten kustannusten perusteella laskettu kilometrikustannus alittaa 0,45 euroa kilometriltä. Jos muistiinpanoihin on kirjattu yksityisauton kaikki kustannukset ja niiden perusteella laskettu todellisiin ajoihin perustuva kilometrikustannus, lisävähennyksenä voidaan vähentää 0,45 euron ja todellisen kilometrikustannuksen erotus. Useimmiten yksityisauton kustannuksia ei kuitenkaan ole kirjattu muistiinpanoihin. Tällöin koko vähennys tehdään lisävähennyksenä 0,45 euron kilometritaksan mukaan.

Lisävähennys myönnetään vain yksityisvarallisuuteen kuuluvalla autolla tehdyistä työmatkoista. Yksityisvarallisuuteen kuuluu auto, jonka ajokilometreistä yli puolet on yksityisajoja. Maatalouden kalustoon kuuluvan auton kustannukset vähennetään todellisten kustannusten mukaisina, eikä niiden osalta myönnetä kaavamaista lisävähennystä.

Auto kuuluu kalustoon, jos sitä käytetään pääasiassa maataloudessa eli maatalousajoja ajetaan enemmän kuin yksityisajoja. Vertailu tehdään ajokilometrien perusteella.

Autokulujen vähentäminen maatalouden tulosta edellyttää, että matka liittyy maatalouteen. Matkan ei tarvitse olla tilapäinen eikä matkaan sovelleta kilometri- tai aikarajoja. Maatalouteen liittyviä matkoja ovat muun muassa maatilojen ja tilusten väliset matkat sekä kaikki muut maatalouden tulonhankkimiseen tai säilyttämiseen liittyvät matkat.

Maatalouden ajokilometrit on selvitettävä ajopäiväkirjalla tai muulla luotettavalla selvityksellä.

Ajopäiväkirjasta on käytävä ilmi autolla verovuonna ajettu kokonaiskilometrimäärä. Maatalouteen liittyvistä ajoista on lisäksi selvitettävä ajon alkamis- ja päättymisajankohta, ajon alkamis- ja päättymispaikka, matkan pituus ja ajon tarkoitus. Yksityisajojen kohteita, aikoja, ym. ei tarvitse ajopäiväkirjassa selvittää.

Ajopäiväkirjan pitäminen on verovelvollisen omalta kannalta erittäin suositeltavaa, koska sillä voidaan osoittaa maataloudessa tehdyt matkat. Jos ajopäiväkirjaa ei ole pidetty, ajetut kilometrit pitää tällöinkin selvittää.

Jos maatalouden harjoittajalla on vuoden aikana toistuvia matkoja samaan kohteeseen, tältä osin kilometrit voidaan ajopäiväkirjan puuttuessa selvittää niin, että kerrotaan matkan pituus vuoden aikana tehtyjen matkojen määrällä. Jos esimerkiksi tilalta on matkaa maatalouden tarvikkeita myyvään kauppaan 20 kilometriä ja siellä käydään vuoden aikana keskimäärin kerran viikossa, tämän kohteen aiheuttamat matkakulut ovat vuoden aikana 40 km x 52 = 2 080 kilometriä. Lisäksi autolla ajettu kokonaiskilometrimäärä on tällöin selvitettävä.

Tällaisia säännöllisiä kohteita verovelvollisella voi olla useita.

Erillismatkojen, kuten maaseutunäyttelymatkan tai koulutusmatkan osalta selvitys ajetuista kilometreistä on tehtävä aina ajopäiväkirjatasoisesti. Lisäksi aina on selvitettävä autolla verovuonna ajettu kokonaiskilometrimäärä.

Ajopäiväkirjaa tai muuta selvitystä ei liitetä veroilmoitukseen. Se säilytetään maatalouden muistiinpanojen liitteenä.

Verotusyhtymän matkakulut

Jos yhtymän osakkaalle on vuonna 2012 maksettu verohallituksen päätöksen mukaista kilometrikorvausta (0,45 euroa/km) oman auton käyttämisestä yhtymän maatalouden ajoihin, yhtymä voi vähentää matkakulut maksetun määrän suuruisena. Osakkaalle korvaukset ovat verovapaata tuloa.

Jos osakkaalle ei ole maksettu matkakuluja, verohallituksen yhtenäistämisohjeen mukaan yhtymä voi vähentää osakkaan auton käyttämisestä johtuvat matkakulut, mikä tehdään muun selvityksen puuttuessa 0,25 euron kilometritaksan mukaan.

Keskusverolautakunta antoi 6.11.2002 päätöksen, jonka mukaan verotusyhtymällä ei ole oikeutta lisävähennykseen. Tämän vuoksi verotusyhtymissä on syytä menetellä niin, että osakkaat laskuttavat yhtymältä matkalaskulla omat autokulunsa, jolloin yhtymä saa hyväkseen suuremman vähennyksen.

Kuolinpesän matkakulut

Myös jos kuolinpesän osakkaalle on vuonna 2012 maksettu verohallituksen päätöksen mukaista kilometrikorvausta (0,45 euroa/km) oman auton käyttämisestä kuolinpesän maatalouden ajoihin, kuolinpesä voi vähentää matkakulut maksetun määrän suuruisena. Osakkaalle korvaukset ovat verovapaata tuloa.

Jos matkakuluja ei ole korvattu, kuolinpesä voi vähentää muun osakkaan kuin lesken auton käyttämisestä maatalouden ajoihin aiheutuvat kulut todellisen suuruisina tai 0,25 euron kilometritaksan mukaan, jos todellisia kuluja ei ole selvitetty.

Kuolinpesän osakkaana olevan lesken osalta matkakuluja käsitellään kuitenkin eri tavalla. Leskelle ei voida maksaa verovapaita kilometrikorvauksia, kun kuolinpesä ei voi näitä vähentää (kuolinpesä ei voi käsitellä leskeä palkansaajana). Jos leski käyttää omaa autoaan kuolinpesän maatalouden ajoihin, kuolinpesä saa vähentää matkakulut lisävähennyksenä 0,45 euron kilometritaksan mukaan.

Vastaavasti jos kuolinpesän nimissä olevaa autoa käytetään kuolinpesän maataloudessa, vähennys verovuonna 2012 tehdään kuolinpesän maatalouden tulosta 0,45 euron kilometritaksan mukaan.

Myös kuolinpesän osalta menettely perustuu Keskusverolautakunnan 6.11.2002 antamaan päätökseen. Kuolinpesän kannattaa korvata matkakulut matkalaskun perusteella muille osakkaille paitsi leskelle. Silloin voidaan kaikki autokulut vähentää korkeamman taksan mukaan.

Metsätalouden matkakulut

Jos yksityisvarallisuuteen kuuluvaa autoa käytetään metsänomistajan metsätalouden ajoihin, vähennys tehdään 2C-lomakkeella 0,25 euron kilometritaksan mukaan, jos todellisia kustannuksia ei ole selvitetty.

Ajetut kilometrit tulee selvittää muistiinpanoissa.

Ajokilometriselvitystä ei tarvitse liittää veroilmoitukseen.

MT

KARI SALONEN

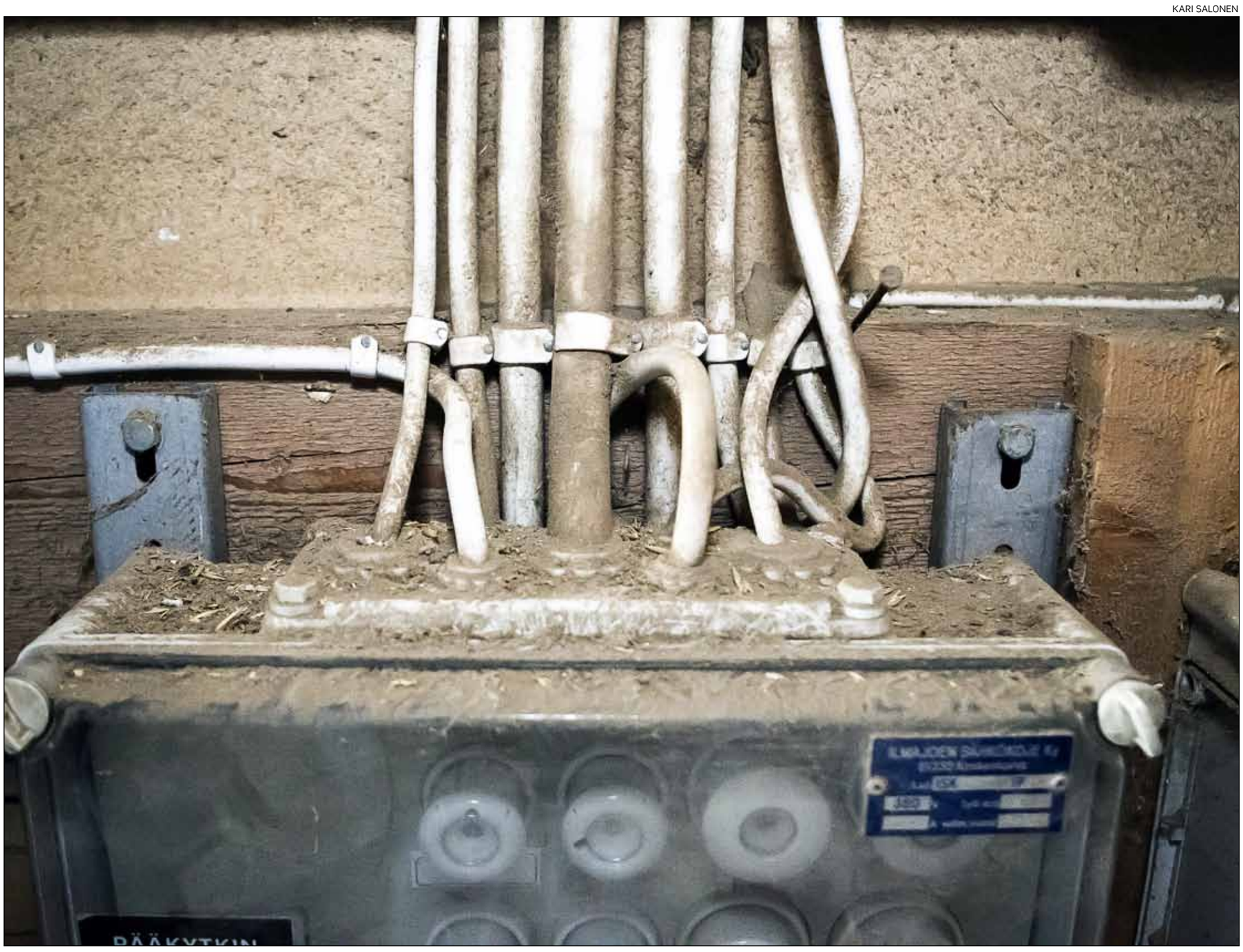

Tuloveroilmoitukseen saatu määräajan pidennys ei koske energiaveronpalautushakemusta.

Energiaveron palautusta haetaan 28. helmikuuta mennessä

Ammattimaisten maatalouden-harjoittajien on toimitettava hakemus energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta verovuodelta 2012 verohallinnolle viimeistään 28. helmikuuta.

Energiaveron palautuksen hakuaikaan ei saa määräajan pidennystä. Jos itse tuloveroilmoitukseen on saanut määräajan pidennyksen, se ei koske energiaveron palautusta.

Verohallinto on lähettänyt hakulomakkeen maatalouden harjoittajille 2-lomakkeen kanssa samassa postituksessa.

Hakijana voi olla kuka tahansa verovelvollinen tai niiden yhteenliittymät, jotka harjoittavat maatalautta ammattimaisesti. Hakijana voi olla luonnollinen henkilö, myös yleisesti ja rajoitetusti verovelvollinen, kuolinpesä, yhteisö, yhteisetuus ja yhtymä. Hakijan tulee ilmoittaa hakemuksessaan peruste, jolla hän katsoo olevansa ammattimainen maataloudenharjoittaja.

Palautukseen ovat oikeutettuja ne maatalouden harjoittajat, joille on verovuoden aikana maksettu Euroopan unionin suoria tukia, luonnonhaittakorvausta, maatalouden ympäristötuen perus- ja lisätoimenpiteiden tukea tai peltoalaan, eläinmäärään, tuotantomäärään tai puutarhatuotteiden varastomäärään perustuvaa kansallista tukea. Myös viljan kuivaaja on ammattimainen maataloudenharjoittaja, vaikkei tälle olisikaan maksettu mainittuja tukia.

Maa- ja metsätalousministeriö antaa vuosittain verohallinnolle tiedot verovelvollisista, joille on maksettu tukea. Palautushakemuksen hyväksyminen edellyttää, että hakija on nimenomaan se, jolle tuki on myönnetty.

Valmisteveron palautusta maksetaan hakijan verovuoden 2012 aikana maataloudessa käyttämästä ja Suomessa verotetusta kevyestä polttoöljystä 13,20 senttiä litralta, raskaasta polttoöljystä 14,85 senttiä kilolta, biopolttoöljystä 9,20 senttiä litralta ja sähköstä 1,00 senttiä kilowattitunnilta.

Dieselöljy ei oikeuta palautukseen. Veroa ei palauteta, jos sen määrä on alle 50 euroa.

Verotettavaa tuloa

Energiatuotteiden valmisteveron palautukset ovat maatalouden verotettavaa tuloa, ja ne ilmoitetaan 2-lomakkeen etusivulla kohdassa I Laskelma maatalouden verotettavasta tuloksesta kohdassa 3 Muut lisäykset.

Osa toiminnasta ei oikeuta palautukseen

Hakemuksessa ilmoitetaan maataloudessa verovuoden aikana käytetty kevyt ja raskas polttoöljy sekä biopolttoöljy. Palauttamista koskevassa laissa tarkoitettu maatalous eroaa verotuksessa tarkoitetusta maataloudesta.

Palautukseen oikeuttavaa maataloutta on hakijan tilalla tapahtuva maatalous- ja puutarhakasvien viljely, kotieläintuotteiden tuotanto ja tuotantoeläinten pito, mehiläistalous, hevostalous, velvoitekesannointi, viljelemättömän pellon säilyttäminen hoidettuna, tilalla tuotettujen maatalous- ja puutarhatuotteiden varastointi, kauppakunnostus ja pakkaaminen sekä viljankuivaus.

Viljankuivaus oikeuttaa palautukseen riippumatta siitä, missä toimintaa harjoitetaan tai kenen viljaa kuivataan, eli sen mukaan esimerkiksi maamiesseurojen harjoittama viljankuivaus oikeuttaa palautukseen.

Palautukseen ei oikeuta yksityistalous, metsä- ja porotalous, koneurakointi, maatilamatkailu, maatilalla tapahtuva vuokraustoiminta tai muu toiminta, mikä ei ole palauttamista koskevassa laissa tarkoitettua maataloutta. Palautukseen eivät oikeuta sahaustoiminta ja muu puutavaran jatkojalostus, maa-ainesten otto tilan ulkopuolelle tapahtuvaa myyntiä varten, torilla tai tilan ulkopuolella tapahtuva maataloustuotteiden myynti eikä turkistarhaus tai kalastus.

Maatalouteen käytetty sähkö

Hakemuksella ilmoitetaan maatalouteen käytetty I-veroluokan mukainen sähkö. Hakemuksessa ei erotella kasvihuoneviljelyssä tai muussa maataloudessa käytettyä sähköä, vaan hakemuksella ilmoitetaan yhteensä maatalouteen käytetty I-veroluokan mukainen sähkö.

Sähköstäkään ei ilmoiteta yksityiskäyttöä tai muuta käyttöä, joka ei oikeuta valmisteveron palautukseen.

Energian arviointi

Oikeus energiaveron palautukseen tulee voida todeta hakijan kirjanpidosta ja muistiinpanoista.

Hakulomakkeella ilmoitetaan aina verovuoden aikana käytetty energia.

Sillä ei ole merkitystä, milloin energia on hankittu tai maksettu.

Maataloudenharjoittaja voi arvioida maatalouden keskimääräisen vuotuisen käytön esimerkiksi kolmen vuoden ajalta ja ilmoittaa sen perusteella verovuoden aikana maatalouteen käyttämänsä energian/energiatuotteen määrään.

Arvioinnin voi perustaa verotuksessa hyväksyttyyn kulujakoon.

Jos hakijan harjoittama maatalous koostuu vain sellaisesta maataloudesta, joka oikeuttaa kokonaisuudessaan valmisteveron palautukseen, hakija voi vähentää kokonaiskulutuksesta sen energiamäärän, jota ei ole pidetty verotuksessa vähennyskelpoisena yksityiskäytön johdosta.

MT

Kotitalousvähennys kotona teetetystä työstä

Kotona teetetyn työn kustannukset voidaan osittain vähentää veroista kotitalousvähennyksenä.

Kotitalousvähennykseen oikeuttaa toisella teetetty tavanomainen kotitaloustyö (esim. siivous, ruuanlaitto, pihan auraus), hoiva- ja hoitotyö sekä verovelvollisen käytössä olevan asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustyö. Myös tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvien laitteiden asennus- ja kunnossapitotyö oikeuttaa vähennykseen.

Asunnon tai vapaa-ajan asunnon uudisrakentaminen ei oikeuta vähennykseen. Vähennykseen ei oikeuta myöskään kodin koneiden ja laitteiden asennus-, korjaus- tai huoltotyö.

Vähennyksen voi saada myös työstä, joka on tehty omien, puolison tai edesmenneen puolison vanhempien, ottovanhempien, kasvattivanhempien tai näiden suoraan ylenevässä polvessa olevien sukulaisten tai em. sukulaisten puolisoiden käyttämässä asunnossa.

Vähentää voidaan vähennykseen oikeuttavasta työstä maksettuihin palkkoihin liittyvät sivukulut eli sotu-maksu, pakollinen työeläkemaksu, tapaturma-, työttömyys- ja ryhmähenkivakuutusmaksu.

Vuoden 2012 verotuksessa itse palkasta voidaan vähentää 15 prosenttia.

Jos korvaus on suoritettu ennakkoperintärekisteriin merkitylle yrittäjälle, vähentää voidaan 45 prosenttia hänelle maksetusta arvonlisäverollisesta työkorvauksesta, mutta ei siten esimerkiksi korjaustyön materiaalien osuudesta tai matkakuluista.

Jos korvaus kotitaloustyöstä tai hoiva- ja hoitotyöstä on maksettu yleishyödylliselle yhteisölle, kuten urheiluseuralle, voidaan vähentää niin ikään 45 prosenttia maksetusta työkorvauksesta.

Kotitalousvähennyksessä on 100 euron omavastuu, ja tämän ylittävältä osalta vähennys voi olla vuodelta 2012 enintään 2 000 euroa vuodessa. Kumpikin puoliso voi erikseen saada tämän 2 000 euron vähennyksen. Vähennys tehdään veroista sinä vuonna, jolloin palkka tai työkorvaus on maksettu.

Kotitalousvähennyksen perusteet selvitetään lomakkeella 14A yritykselle maksetusta työkorvauksesta ja 14 B työntekijälle maksetusta palkasta. Jos kumpikin puoliso vaatii vähennystä, kummankin on täytettävä kyseinen/set lomake/keet.

Kotitalousvähennystä ei myönnetä, jos verovelvollinen on saanut kyseistä työtä varten esimerkiksi omaishoidon tai lasten kotihoidon tukea, korjausavustusta, työllistämistukea tai työnantajalle maksettavaa työmarkkinatukea, eikä silloin, kun työkorvaus on maksettu kunnalle.

Vakuutusyhtiön korvaamasta työn osuudesta tai nuohouksesta ei saa kotitalousvähennystä (KHO 2008). Sen sijaan vähennystä ei estä, jos avustusta on saatu pientalon lämmitystapamuutokseen.

Myös lämmityskattilan öljypolttimen huoltoon, lämmityskattilan puhdistukseen, hyötysuhdemittaukseen ja ilmanvaihtolaitteiden puhdistukseen, mittaukseen, säätämiseen ja huoltoon saa kotitalousvähennyksen.

Asunnon kuntoa koskevista mittauksista vähennyksen saa vain, jos ne ovat osa muuta asunnon kunnossapito- tai perusparannustyötä (KHO 2008).

KHO katsoi ratkaisussaan 2009/1897 että oikeus kotitalousvähennyksen tekemiseen on myös maalämpöjärjestelmän toimitukseen liittyvästä työkorvauksesta, johon sisältyivät palkkakustannukset, toimittajan kiinteitä ja muuttuvia kustannuksia sekä porauksessa käytettävistä laitteista aiheutuvia kustannuksia. Eli myös työhön käytettävän koneen kustannukset olivat vähennyskelpoisia.

MT